

MASARYKOVA UNIVERZITA

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra fyziky, chemie a odborného vzdělání

**Chemické názvosloví anorganických
sloučenin - e-learning**

Bakalářská práce

Brno 2014

Vedoucí práce:

doc. Mgr. Hana Cídllová, Dr.

Autor práce:

Markéta Blechová

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně, s využitím pouze citovaných literárních pramenů, dalších informací a zdrojů v souladu s Disciplinárním řádem pro studenty Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity a se zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon, ve znění pozdějších předpisů).

V Brně dne 17. dubna 2014

.....
Markéta Blechová

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucí práce doc. Mgr. Haně Cídlové, Dr a Mgr. Janu Šplíchalovi, e-technikovi MU, za odborné vedení a cenné připomínky.

Bibliografický záznam

BLECHOVÁ, Markéta. *Chemické názvosloví anorganických sloučenin – e-learning: Bakalářská práce*. Brno: Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta, Katedra fyziky, chemie a odborného vzdělání, 2014. Vedoucí práce Hana Cídllová.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá korekcí sad testových otázek z předmětu Repetitorium názvosloví anorganické chemie ve formě e-learningové aplikace IS MU Odpovědníky.

Praktická část zahrnuje optimalizaci systému odpovědníků po zkušenostech vyučující i studentů, přeorganizování do složek pro lepší přehlednost a vytvoření interaktivní osnovy pro lepší orientaci uživatelů.

Annotation

This Bachelor thesis is focused on correction of the questionnaire groups for the Recapitulation of Inorganic Chemistry Nomenclature subject in the IS MU questionnaires e-learning application.

The practical part includes optimization of the questionnaires based on the experience of teacher and students. For better orientation the questionnaires were re-arranged to the folders and user-friendly interactive syllabus was created for users.

Klíčová slova

e-learning, IS MU, odpovědníky, sada otázek, interaktivní osnova

Key words

e-learning, IS MU, questionnaires, set of questions, interactive syllabus

Obsah

1. Úvod.....	6
2. Cíl práce	8
3. Postup práce	9
4. Výsledky práce	10
4.1 Seznámení autorky bakalářské práce s odpovědníky	10
4.2 Shromáždění uživatelských připomínek k odpovědníkům	10
4.2.1 Připomínky studentů	10
4.2.2 Připomínky vyučující předmětu	10
4.3 Reakce na nejčastější oprávněné připomínky uživatelů.....	12
4.3.1 Pořadí reakcí na připomínky uživatelů.....	12
4.3.2 Postup úpravy zadání v odpovědnících v IS MU	13
4.3.3 Výsledky práce: doplněné vzory odpovědí do zadání cvičení	13
4.4 Studium elektronické učebnice Chemické názvosloví anorganických sloučenin	16
4.5 Rozdělení odpovědníků do kapitol a podkapitol v souladu s elektronickou učebnicí ...	19
4.6 Tvorba interaktivní osnovy předmětu CH2BP_1P6S Repetitorium názvosloví anorganické chemie	24
4.6.1 Interaktivní osnovy předmětů v IS MU.....	24
4.6.2 Výsledky práce: interaktivní osnova předmětu CH2BP_1P6S Repetitorium názvosloví anorganické chemie.....	24
5. Diskuse	30
6. Závěr.....	31
7. Seznam použitých informačních zdrojů	32
8. Seznam obrázků	33
9. Seznam příloh.....	33

1. Úvod

Předmět *CH2BP_IP6S Repetitorium názvosloví anorganické chemie* (Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta) je povinným vyučovacím předmětem ve výuce studentů prvního ročníku pedagogického asistentství chemie na PdF MU. Přestože jde pouze o předmět s jednohodinovou časovou dotací, ukončený pouze zápočtem, jde o velmi důležitý předmět, na který navazují prakticky veškeré další chemické disciplíny.

Předmět byl řadu let vyučován s využitím skript *Chemické názvosloví anorganických sloučenin*¹, která však roku 2008 byla vyprodána a z celé řady důvodů bylo vyučující doporučeno využít možnosti elektronických studijních materiálů namísto žádosti o nové vydání tištěných skript.

V roce 2009 byly za pomoci Servisního střediska převedeny teoretické části zmíněných skript na Elportál MU, čímž vznikla elektronická učebnice *Chemické názvosloví anorganických sloučenin*².

Cvičení z vyprodaných skript měla být podle přání vyučující zpracována interaktivně, což bylo uskutečněno v následujících letech prostřednictvím odpovědníků IS MU v rámci bakalářské a diplomové práce Mgr. Moniky Beranové^{3, 4}. Výsledkem byl systém celkem 84 cvičení (s celkem 640 obrázky) zpracovaných formou odpovědníků v IS MU. Názvy souborů (odpovědníků) se cvičeními ve většině případů vycházely z originálního označení (číslování) cvičení v původních tištěných (vyprodaných) skriptech¹.

Jak se při následujícím výzkumu⁵ ukázalo, studenti elektronickou učebnicí i nově vytvořená cvičení (odpovědníky) využívali jen velmi málo a navíc v dotazníku uváděli nepravdivé (nadsazené) informace ohledně jejich studijního úsilí.

Z toho důvodu vyučující od r. 2012 zadala jako jednu z podmínek pro udělení zápočtu také práci s odpovědníky (každý z odpovědníků vyřešit nejméně na 75 % bodů). Tím nastala řada problémů, která při náhodném, spíše ojedinělém využívání odpovědníků nebyla zřejmá.

Největším problémem bylo z hlediska vyučující vyhodnocení splnění podmínek: Při počtu 70 studentů a 84 odpovědníků to znamenalo v IS MU vyhodnotit (ručně) přibližně 6000 záznamů. Tento problém vyřešili e-technici založením poznámkového autosumarizačního bloku, kde se vyučující u každého studenta vypisuje informace, s kolika odpovědníky již student pracoval a kolik z nich již má „hotových“ s úspěšností nejméně 75 %.

Další problémy se projevily na straně studentů. Např. povolený počet znaků v odpovědním poli, kam studenti zapisovali názvy chemických látek při tzv. volných

odpovědích, byl v některých případech menší než počet znaků vzorové odpovědi, což se při tvorbě odpovědníků nijak neprojevilo. Autorka ani vyučující o tom tedy nevěděly. Na přání vyučující byl následně povolený počet znaků v odpovědním poli e-techniky zvýšen.

Kromě toho byly opraveny přibližně 2-3 nalezené chyby ve vzorových odpovědích a celkově se ozývaly hlasy studentů, že práci s odpovědníky chápou jako velmi důležitou, ale že podmínky pro jejich využívání nejsou optimální. Na další problémy narážela také vyučující.

V dalším roce využívání odpovědníků (2013) bylo možno po překonání výše uvedených nejbolestivějších problémů začít odpovědníky „doladovat“, což bylo cílem této bakalářské práce.

2. Cíl práce

Cílem této bakalářské práce bylo shromáždit uživatelské připomínky k tzv. odpovědníkům předmětu *CH2BP_1P6S Repetitorium názvosloví anorganické chemie* (Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta), které vznikly v rámci bakalářské a diplomové práce Mgr. Moniky Beranové^{3, 4} a díky nim systém odpovědníků optimalizovat po zkušenostech vyučující i studentů s jejich cca tříletým využíváním ve výuce.

Z tohoto hlavního cíle vyplynuly dílčí cíle práce:

- 1) Seznámit se s uvedenými odpovědníky a s bakalářskou i diplomovou prací Mgr. Moniky Beranové^{3, 4}.
- 2) Shromáždit uživatelské připomínky k nim (jak studentské, tak i postřehy vyučující).
- 3) Na nejčastější oprávněné připomínky uživatelů adekvátním způsobem reagovat (v souladu s instrukcemi vyučující).
- 4) Seznámit se s elektronickou učebnicí *Chemické názvosloví anorganických sloučenin*² vystavenou na Elportál Masarykovy univerzity.
- 5) Rozdělit odpovědníky do kapitol a podkapitol uvedené elektronické učebnice² a přejmenovat je tak, aby jejich názvy podávaly alespoň lepší představu o typu procvičovaného učiva.
- 6) V IS MU založit interaktivní osnovu předmětu *CH2BP_1P6S Repetitorium názvosloví anorganické chemie* a v souladu s kapitolami práce *Chemické názvosloví anorganických sloučenin*² do nich zařadit odpovědníky.

3. Postup práce

Postup bakalářské práce odpovídal pořadí dílčích cílů (kap. 2 této bakalářské práce).

Shromáždění připomínek posluchačů k odpovědníkům (doslovné znění mailů zaslaných studenty je uvedeno v Příloze 1).

Následná konzultace s vyučující předmětu *CH2BP_1P6S Repetitorium názvosloví anorganické chemie*, která byla současně vedoucí této bakalářské práce.

Na všechny shromážděné připomínky bylo potřeba reagovat, což kromě jiného vedlo k založení interaktivní osnovy předmětu *CH2BP_1P6S Repetitorium názvosloví anorganické chemie* v IS MU a zařazení jednotlivých odpovědníků, přejmenovaných dle procvičovaného učiva, do této interaktivní osnovy.

Před úpravami názvů odpovědníků a tvorbou interaktivní osnovy bylo nutné nastudovat příslušné pasáže z nápovědy IS MU (kapitoly 4.3.2, 4.6 této bakalářské práce).

4. Výsledky práce

4.1 Seznámení autorky bakalářské práce s odpovědníky

Autorka této bakalářské práce sama jako studentka prošla výukou Jako *CH2BP_1P6S Repetitorium názvosloví anorganické chemie*, přičemž se s odpovědníky podrobně seznámila a cítila potřebu jejich úprav. Další informace o nich (např. způsob jejich tvorby a příčiny některých jejich ne zcela optimálních vlastností) zjistila studiem bakalářské a diplomové práce Mgr. Moniky Beranové^{3,4} a diskusí s vyučující předmětu.

4.2 Shromáždění uživatelských připomínek k odpovědníkům

4.2.1 Připomínky studentů

Studenti předmětu *CH2BP_1P6S Repetitorium názvosloví anorganické chemie* musí v rámci podmínek pro udělení zápočtu z předmětu splnit každý z odpovědníků na 75%. Připomínky, které studenti v rámci předmětu k odpovědníkům měli, se týkaly hlavně nejasného způsobu formulování odpovědí. Předpoklad, že studenti vše mezi sebou konzultovali, plyne z počtu studentů, kteří měli nějaké dotazy k odpovědníkům. Kromě nejasných odpovědí, kdy nebylo určené, zda mají odpovídat např. římskými nebo arabskými číslicemi, byl problém např. i v odpovědnících na zakončení obecných názvů iontů a kyselin. V těchto odpovědích bylo nutné před odpověď psát pomlčku.

Kopie dotazů od studentů viz Příloha 1.

4.2.2 Připomínky vyučující předmětu

Hlavní připomínkou vyučující předmětu byl problém orientace v systému a velmi obtížná komunikace se studenty při snaze doporučit jim konkrétní cvičení. Problém byl v tom, že odpovědníků bylo velmi mnoho (84), některé téměř přesně kopírovaly cvičení z originálních tištěných skript¹, jiné úkoly byly vytvořeny jako zcela nové, další úkoly byly originálními skripty sice inspirované, ale jejich konkrétní znění se od originálu dost lišilo. Z názvů odpovědníků (čísla) sice mohla informace o obsahu cvičení získat vyučující, protože měla k dispozici tištěnou verzi skript, ne však studenti.

Odpovědníky se navíc v IS MU neřadily podle probíraného učiva.

Představu o názvech odpovědníků v době zahájení této bakalářské práce poskytuje Obr.1.

Vyučující předmětu si tedy přála odpovědníky pojmenovat podle procvičovaného učiva a strukturovat je v přesném souladu s kapitolami elektronické učebnice ².

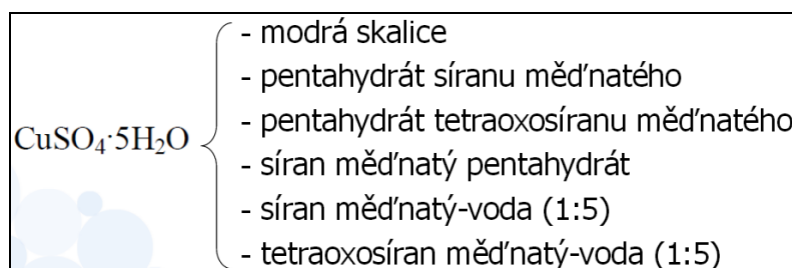
Poznámkové bloky

Výběr všechny neoznačené žádný	Jméno bloku	Zkratka bloku Typ bloku	Předměty a studenti v bloku
☐	el. str. vzorce	b_322688	CH2BP_1P6S (31 stud., nahlíží, statist.)
☐	elektronové strukturní vzorce	b_322374	CH2BP_1P6S (32 stud., nahlíží, statist.)
☐	hybridní stav atomu	b_322391	CH2BP_1P6S (31 stud., nahlíží, statist.)
☐	iso a heteropoly atomy- uloha176	b_325807	CH2BP_1P6S (30 stud., nahlíží, statist.)
☐	iso a heteropoly atomy-177-178	b_326796	CH2BP_1P6S (29 stud., nahlíží, statist.)
☐	koordinacni cast.-208	b_322691	CH2BP_1P6S (30 stud., nahlíží, statist.)
☐	koordinacni cast.-209	b_324830	CH2BP_1P6S (30 stud., nahlíží, statist.)
☐	koordinacni cast.-210	b_322474	CH2BP_1P6S (31 stud., nahlíží, statist.)
☐	koordinacni sl. - 212	b_324591	CH2BP_1P6S (30 stud., nahlíží, statist.)
☐	koordinacni sl. - 213	b_323831	CH2BP_1P6S (30 stud., nahlíží, statist.)
☐	kyseliny a derivaty-uloha185inv	b_322387	CH2BP_1P6S (32 stud., nahlíží, statist.)
☐	kyseliny a derivaty-uloha188-189	b_323448	CH2BP_1P6S (28 stud., nahlíží, statist.)
☐	kyseliny a derivaty-uloha220	b_322475	CH2BP_1P6S (27 stud., nahlíží, statist.)
☐	ligandy-uloha207	b_324610	CH2BP_1P6S (30 stud., nahlíží, statist.)
☐	názvy aniontů - úloha 162	b_323127	CH2BP_1P6S (29 stud., nahlíží, statist.)
☐	názvy aniontů - úloha 164	b_323131	CH2BP_1P6S (29 stud., nahlíží, statist.)
☐	nazvy atom. skupin-uloha172-173	b_323116	CH2BP_1P6S (28 stud., nahlíží, statist.)
☐	nazvy atomovych skupin-str52	b_323932	CH2BP_1P6S (29 stud., nahlíží, statist.)
☐	nazvy kationtu-uloha 160-161	b_325119	CH2BP_1P6S (28 stud., nahlíží, statist.)
☐	nazvy kationtu-uloha157	b_325118	CH2BP_1P6S (27 stud., nahlíží, statist.)
☐	nazvy kyselin a derivatu-185	b_322687	CH2BP_1P6S (27 stud., nahlíží, statist.)
☐	nazvy soli III-181-182inv	b_322704	CH2BP_1P6S (26 stud., nahlíží, statist.)
☐	nazvy soli III-182	b_323117	CH2BP_1P6S (27 stud., nahlíží, statist.)
☐	nazvy soli III-183-184	b_323447	CH2BP_1P6S (27 stud., nahlíží, statist.)
☐	nazvy soli II-174	b_323108	CH2BP_1P6S (28 stud., nahlíží, statist.)
☐	nazvy soli II-175	b_323430	CH2BP_1P6S (27 stud., nahlíží, statist.)
☐	nazvy soli I-uloha 168	b_322794	CH2BP_1P6S (27 stud., nahlíží, statist.)
☐	nazvy soli I-uloha 168inv	b_322795	CH2BP_1P6S (28 stud., nahlíží, statist.)
☐	nazvy soli I-uloha 169	b_323434	CH2BP_1P6S (28 stud., nahlíží, statist.)
☐	nazvy soli I-uloha 170-171inv	b_322792	CH2BP_1P6S (28 stud., nahlíží, statist.)
☐	nazvy soli IV-uloha193-194	b_323441	CH2BP_1P6S (26 stud., nahlíží, statist.)
☐	nazvy soli IV-uloha199	b_323074	CH2BP_1P6S (26 stud., nahlíží, statist.)

Obr. 1: Příklady názvů odpovědníků. Výpis ze Záznamníku učitele v IS MU.

4.3 Reakce na nejčastější oprávněné připomínky uživatelů

Ze závěrů minulé kapitoly plyne, že poměrně často systém nepřijal správnou odpověď studenta, protože se doslovně neshodovala s autorskou odpovědí (Obr. 2). Přestože to u domácí práce umožňující libovolný počet opakování není tak fatální problém jako u ostrého testování, jde o záležitost silně demotivující.

Obr. 2: Příklad pojmenování těžké chemické látky více způsoby ⁶

Bylo tedy zapotřebí buď upravit autorské odpovědi tak, aby zahrnovaly všechny myslitelné správné možnosti, nebo do zadání doplnit ukázkou, jaký typ odpovědi se očekává. Po diskusi s vyučující se autorka rozhodla pro druhou možnost (doplnění vzoru odpovědi do zadání). Příčiny byly dvě:

- 1) Toto řešení je nesrovnatelně méně pracné pro tvůrce odpovědníků
- 2) V řadě cvičení je cíleně procvičován ze všech myslitelných správných možností jeden konkrétní názvoslovný prvek. Pokud by byly studentovi uznány jakékoli správné odpovědi, mohl by se využít pravidla, na které cvičení mělo být původně zaměřeno, úplně vyhnout, což není žádoucí.

4.3.1 Pořadí reakcí na připomínky uživatelů

Po obdržení připomínky, případně žádosti o pomoc s konkrétním odpovědníkem autorka této bakalářské práce jako první vždy zkontrolovala odpovědník a to, jak dotyčný student odpovídal. Autorka byla vedená v IS MU jako pomocník učitele předmětu *CH2BP_1P6S Repetitorium názvosloví anorganické chemie* a proto měla k těmto informacím přístup.

Pokud se jednalo o chybu v zadání (jako u slozeni_atomu_137), bylo nutné napsat správnou odpověď. V případě nejasné odpovědi, kdy studenti nevěděli, jakým stylem odpovídat, autorka poskytovala „nápovědu“ ve formě vzorové odpovědi.

V průběhu semestru nebylo možné do odpovědníků zasahovat, proto veškeré úpravy které autorka v systému prováděla, byly provedeny teprve po překopírování odpovědníků do studijních materiálů na další semestr (podzim 2014) a po konzultaci s panem Mgr. Janem Šplíchálem (e-technik). Do této doby probíhala komunikace se studenty pouze pomocí elektronické pošty.

4.3.2 Postup úpravy zadání v odpovědnících v IS MU

Odpovědník se skládá ze dvou kroků - aplikací:

- *Sady otázek* - na co se odpovědník ptá, zadání otázek
- *Popisy odpovědníků* - kdo, kdy a za jakých podmínek jej smí zodpovídat, ze kterých sad otázek se mají použít otázky.

Zadání otázek se upravuje v sadě otázek, která se provádí ve správci souborů. Pomocí tohoto odkazu mohou uživatelé editovat sadu otázek textovým editorem přímo v ISu. Tato volba umožňuje upravovat více otázek najednou, je však nutné ovládat zásady editace otázek textovým editorem. Správce souborů neobsahuje kontrolní mechanismy, které by odhalily chyby při nedodržení zásad editace otázek.

V popisu odpovědníků se vypisují i pokyny k odpovědníku, což může sloužit jako vzorová odpověď⁷.

4.3.3 Výsledky práce: doplněné vzory odpovědí do zadání cvičení

Nejčastější připomínkou studentů byla nejasná forma odpovědi, proto autorka do části odpovědníků vkládala vzorové odpovědi. Pro vložení vzorové odpovědi využívala popisy odpovědníku, kde je možnost vložit pokyn k odpovědníku (nepovinný údaj).

Současný pohled studenta na zadání odpovědníku se vzorovým příkladem v hlavičce ukazuje Obr. 3. Pohledem učitele je vzorový příklad (Obr. 4) a zadání sady otázek (Obr. 5) velmi odlišný.

V rámci korektury sad otázek bylo opraveno 6 úloh. Vzorové zadání bylo vloženo do 17 úloh. Současné znění všech odpovědníků a vzorových zadání viz Příloha 2.

Odpovědník Nazvy jednoatomovych kationtu

/e/v1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/odp/tb/2/ionty/47441484/nazvy_kationtu_uloha155.qdesc

Vzor Napište název následujícího jednoatomového kationtu:

Ca²⁺

kation vápenatý

- Klikněte: [Ukaž Přehled nastavení parametrů odpovědníku.](#)

Přehled nastavení parametrů odpovědníku

Zobrazují se pouze správné odpovědi: ano

Test můžu skládat opakovaně: ano, v dalších průchodech se nabídnou další otázky
(Lze pouze vytvářet nové sady otázek, nelze znovu odpovídat na již zodpovězené.)

Implicitní počet bodů za správně zodpovězenou otázku (ok): 1

Implicitní počet bodů za špatně zodpovězenou otázku (nok): 0

Implicitní počet bodů za nezodpovězenou otázku (null): 0

Počet procent nutných pro úspěšné složení testu: 75%

Při vyplňování záleží na velikosti písmen: ne

Při vyplňování záleží na diakritice: ne

Při vyplňování nedovolují zaměnit různé typy apostrofů a uvozovek: ne

Při vyplňování záleží na interpunkci: ne

Průběžně uložit

1. Napište název následujícího jednoatomového kationtu:

Pt²⁺

H. Cídllová, učo 761, 3. 4. 2014 13:50.13

2. Napište název následujícího jednoatomového kationtu:

Hf⁴⁺

H. Cídllová, učo 761, 3. 4. 2014 13:50.13

Obr. 3: Současný vzhled zadání cvičení se vzorovou odpovědí - pohled studenta

Název odpovědníku (povinný) ?

Nazvy jednoatomovych kationtu

Jméno souboru (nepovinné) ?

nazvy_kationtu_uloha155.qdesc

Pokyny k odpovědníku (nepovinné) ?

```
<b>Vzor</b> Napište název následujícího jednoatomového kationtu:
<p>Ca<sup>2+</sup></p><b>kation vápenatý</b>
```

Obr. 4: Zadání vzorové odpovědi - pohled učitele

Sada otázek:

Nazvy jednoatomovych kationtu

/el/1441/podzim2014/CH2BP_1P68/odp/odp/tb/2/ionty/47441484/uloha155.qdef

- [upravit sadu otázek ve Správci souborů](#)

uloha 155

V této aplikaci se každá změna ukládá po prvním kliknutí, není zde tlačítko "Uložit".

pro jaké operace rozbalit formuláře

otázek celkem: 23, bez chyb

- klikněte: [skryj](#), [ukáž](#) zdrojovou formu všech otázek | [trvale zapnout](#) zobrazování zdrojové formy

Za poslední 23. otázku:

- vložit novou otázku [r](#) | [c](#) | [t](#) | [tt](#) | [v](#) | [w](#) | [n](#) | [m](#) | [b](#) | [bb](#) | [s](#) | [a](#) | [|](#) | [e](#) | [textovým editorem](#) || vložit mezitext [editorem HTML](#) | [textovým editorem](#)

Před první otázkou:

- vložit novou otázku [r](#) | [c](#) | [t](#) | [tt](#) | [v](#) | [w](#) | [n](#) | [m](#) | [b](#) | [bb](#) | [s](#) | [a](#) | [|](#) | [e](#) | [textovým editorem](#) || vložit mezitext [editorem HTML](#) | [textovým editorem](#)

1.

Napište název následujícího jednoatomového kationtu:

Mg²⁺

(kation hořečnatý)

- [upravit formulářem](#) | [textovým editorem](#) ([zrušit otázku](#))

body = null

- vložit novou otázku [r](#) | [c](#) | [t](#) | [tt](#) | [v](#) | [w](#) | [n](#) | [m](#) | [b](#) | [bb](#) | [s](#) | [a](#) | [|](#) | [e](#) | [textovým editorem](#) || vložit mezitext [editorem HTML](#) | [textovým editorem](#)

2.

Napište název následujícího jednoatomového kationtu:

Ag²⁺

(kation stříbrnatý)

- [upravit formulářem](#) | [textovým editorem](#) ([zrušit otázku](#))

body = null

- vložit novou otázku [r](#) | [c](#) | [t](#) | [tt](#) | [v](#) | [w](#) | [n](#) | [m](#) | [b](#) | [bb](#) | [s](#) | [a](#) | [|](#) | [e](#) | [textovým editorem](#) || vložit mezitext [editorem HTML](#) | [textovým editorem](#)

Obr. 5: Tatáž sada otázek při tvorbě (úpravách) – pohled vyučujícího

4.4 Studium elektronické učebnice Chemické názvosloví anorganických sloučenin

Učebnice MUSILOVÁ, E. – PEŇÁZOVÁ, H. Chemické názvosloví anorganických sloučenin¹, byla základem pro vznik elektronické publikace², která je veřejně přístupná na Elportál Masarykovy univerzity. Na rozdíl od tištěné učebnice nejsou cvičení součástí elektronického studijního materiálu.

Obsah elektronického studijního materiálu:

1 NÁZVOSLOVÍ CHEMICKÝCH PRVKŮ

1.1 Historický vývoj názvů a symbolů prvků

1.2 Současné názvy a symboly prvků

1.2.1 Vznik názvů prvků

1.2.2 Současné značky a názvy prvků

1.2.3 Názvosloví prvků se $Z > 100$

1.2.4 Význam symbolů u značek prvků

1.2.5 Zápis rovnic jaderných reakcí

1.3 Názvy skupin a podskupin prvků

1.3.1 Přehled názvů skupin a podskupin prvků

1.3.2 Historie názvosloví a objevů vybraných skupin prvků

2 OBECNÉ ZÁSADY NÁZVOSLOVÍ ANORGANICKÝCH SLOUČENIN

2.1 Oxidační číslo prvků

2.1.1 Vyznačení oxidačního čísla

2.2 Racionální (systematické) názvy sloučenin

2.2.1 Názvoslovné předpony (prefixy)

2.2.2 Názvoslovné koncovky (sufixy)

2.2.3 Pořadí zápisu atomů a atomových skupin ve vzorcích anorg. sloučenin

2.3 Chemické vzorce

2.3.1 Typy chemických vzorců

2.3.2 Elektronové strukturní vzorce

2.4 Názvy iontů a atomových skupin

2.4.1 Názvy kationtů

2.4.2 Názvy aniontů

2.4.3 Názvy atomových skupin

3 NÁZVOSLOVÍ NEKOORDINAČNÍCH ANORGANICKÝCH SLOUČENIN

3.1 Názvosloví binárních sloučenin

3.2 Názvosloví ternárních a víceprvkových sloučenin

3.2.1 Hydroxidy

3.2.2 Názvosloví podvojných oxidů a podvojných hydroxidů

3.2.3 Názvosloví anorganických kyselin

3.2.4 Názvosloví solí

4 NÁZVOSLOVÍ KOORDINAČNÍCH SLOUČENIN

4.1 Definice a základní pojmy

4.2 Názvosloví koordinačních částic – základní pravidla

4.2.1 Centrální atomy

4.2.2 Pořadí ligandů ve vzorci a názvu koordinační částice

4.2.3 Použití oddělovacích znamének (pomlček)

4.2.4 Tvorba názvů koordinačních sloučenin

- 4.2.5 Názvy ligandů
- 4.2.6 Izomerie koordinačních sloučenin
- 4.2.7 Používání názvoslovných zkratk pro ligandy
- 4.2.8 π -komplexy
- 4.2.9 Vícejaderné komplexy

4.5 Rozdělení odpovědníků do kapitol a podkapitol v souladu s elektronickou učebnicí

Tato kapitola je věnována přehledu rozřazení odpovědníků do kapitol a podkapitol dle e-učebnice². Tabulka obsahuje zařazení odpovědníku do příslušné kapitoly, starý a nový název odpovědníku. Díky spojení stejných cvičení vzniklo z původního počtu 84 „jen“ 63 odpovědníků.

Tabulka 1:

Název kapitoly dle elektronického materiálu ²	Starý název odpovědníků	Nový název odpovědníků
1 NÁZVOSLOVÍ CHEMICKÝCH PRVKŮ	---	---
1.1 Historický vývoj názvů a symbolů prvků	---	---
1.2 Současné názvy a symboly prvků	---	---
1.1.1 Vznik názvů prvků	---	---
1.2.2 Současné značky a názvy prvků	nazvy_znacky_PSP_CZjmeno	Cesky nazev - znacka
	nazvy_znacky_PSP_LATjmeno	Latinsky nazev - znacka
	nazvy_znacky_PSP_znacka	Znacka - cesky nazev
	nazvy_znacky_PSP_zn_LATjmeno	Znacka - latinsky nazev
1.2.3 Názvosloví prvků se $Z > 100$	---	---
1.2.4 Význam symbolů u značek prvků	slozeni_atomu_142	Pocet elektronu
	slozeni_atomu_141	Pocet neutronu
	slozeni_atomu_140	Pocet protonu
1.2.5 Zápis rovnic jaderných reakcí	---	---
1.3 Názvy skupin a podskupin prvků	---	---
1.3.1 Přehled názvů skupin a podskupin prvků	nazvy_atom_skupin_uloha172inv_173	Atomove skupiny pojmenování
	nazvy_atomovych_skupin	Atomove skupiny
	slozeni_atomu_137	Lanthanoidy, aktinoidy
	slozeni_atomu_136	Nazvy skupin
	slozeni_atomu_138	Rozdeleni prvku do skupin
1.3.2 Historie názvosloví a objevů vybraných skupin prvků	---	---

Název kapitoly dle elektronického materiálu ²	Starý název odpovědníků	Nový název odpovědníků
2 OBECNÉ ZÁSADY NÁZVOSLOVÍ ANORGANICKÝCH SLOUČENIN	---	---
2.1 Oxidační číslo prvků	---	---
2.1.1 Vyznačení oxidačního čísla	oxidacni_cislo_uloha114	Naboj koordinacni castice
	oxidacni_cislo_uloha115	Ox. cisla CA
	oxidacni_cislo_uloha113	Stockova cisla CA
2.2 Racionální (systematické) názvy sloučenin	---	---
2.2.1 Názvoslovné předpony (prefixy)	---	---
2.2.2 Názvoslovné koncovky (sufixy)	---	---
2.2.3 Pořadí zápisu atomů a atomových skupin ve vzorcích anorg. sloučenin	---	---
2.3 Chemické vzorce	---	---
2.3.1 Typy chemických vzorců	typy_vzorcu	Typy chemickych vzorcu (147)
	typy_chemickych_vzorcu	Typy chemických vzorců
2.3.2 Elektronové strukturní vzorce	strukturni_elektronove_vz	Elektronove strukturni vzorce (151-152)
	el_str_vzorce	Elektronové strukturní vzorce (154)
	hybridni_stav_atomu	Hybridní stav atomu (153)
	strukt_vz_koordinacni_cast	Strukturní vzorce, koordinační částice II
	strukt_vz_koordinacni	Strukturní vzorce, koordinační částice
	str_vz_vicejaderne_c	strukturní vzorce, vícejaderné komplexy
	strukturni_vzorce	Strukturni vzorce (151)
	str_vzorce	Strukturní vzorce (179-180)
2.4 Názvy iontů a atomových skupin	---	---
2.4.1 Názvy katontů	nazvy_kationtu_uloha158_159	Chemické vzorce kationtu
	nazvy_kationtu_uloha160_161	
	nazvy_kationtu_uloha155	Nazvy jednoatomovych kationtu
	nazvy_kationtu_uloha156	Nazvy viceatomovych kationtu
	nazvy_kationtu_uloha157	
	oxidacni_cislo_uloha118	Obecne zakonceni kationtu

Název kapitoly dle elektronického materiálu ²	Starý název odpovědníků	Nový název odpovědníků
2.4.2 Názvy aniontů	nazvy_aniontu_uloha167	Nazvy aniontu dle naz. koordinacnich sloucenin
	nazvy_aniontu_uloha163	Nazvy aniontu II
	oxidacni_cislo_uloha121	Nazvy aniontu
	oxidacni_cislo_uloha125	
	nazvy_aniontu_uloha_162	Vzorce aniontu
	nazvy_aniontu_uloha_164	
	nazvy_aniontu_uloha_166	
	oxidacni_cislo_uloha123	Zakončení aniontu
2.4.3 Názvy atomových skupin	---	---
3 NÁZVOSLOVÍ NEKOORDINAČNÍCH ANORGANICKÝCH SLOUČENIN	---	---
3.1 Názvosloví binárních sloučenin	oxidacni_cislo_uloha117	Oxidy
3.2 Názvosloví ternárních a víceprvkových sloučenin	---	---
3.2.1 Hydroxidy	---	---
3.2.2 Názvosloví podvojných oxidů a podvojných hydroxidů	---	---
3.2.3 Názvosloví anorganických kyselin	nazvy_soli_IV_uloha193	Hydrosoli, kyslíkaté slouc., směs soli
	nazvy_kyselin_a_derivatu	Nazvy kyselin - vyber odpovedi
	kyseliny_a_derivaty_uloha220	Nazvy kyselin dle naz. koordinacnich sloucenin
	oxidacni_cislo_uloha127	Nazvy kyselin III
	kyseliny_a_derivaty_uloha188_189_190inv_192	Nazvy kyselin II
	kyseliny_a_derivaty_uloha185inv	Nazvy kyselin
	nazvy_soli_IV_uloha199inv	Nazvy soli III
	nazvy_soli_IV_uloha200inv	
	nazvy_soli_IV_uloha199	Vzorce soli - vyber odpovedi III
	nazvy_soli_IV_uloha200	

Název kapitoly dle elektronického materiálu²	Starý název odpovědníků	Nový název odpovědníků
3.2.4 Názvosloví solí	iso_a_heteropoly_atomy_177	Iso a heteropoly atomy II
	iso_a_heteropoly_atomy	Iso a heteropoly atomy
	nazvy_soli_III_181_182inv	Nazvy soli II
	nazvy_soli_III_183_184inv	
	nazvy_soli_I_uloha_168_169inv	Nazvy soli
	nazvy_soli_I_uloha_170_171inv	
	nazvy_soli_I_uloha_168	Soli - vyber odpovedi
	nazvy_soli_III_182	Vzorci soli - vyber odpovedi II
	nazvy_soli_II_174	Vzorci soli - vyber odpovedi
	nazvy_soli_II_175	Vzorci soli
	solvaty_a_adicni_sl_205	Adicni slouceniny - vyber odpovedi
	solvaty_a_adicni_sl_204	Adicni slouceniny
	solvaty_a_adicni_sl_203	Hydraty - vyber odpovedi
	solvaty_a_adicni_sl_206	Hydraty
4 NÁZVOSLOVÍ KOORDINAČNÍCH SLOUČENIN	---	---
4.1 Definice a základní pojmy	---	---
4.2 Názvosloví koordinačních částic – základní pravidla	---	---
4.2.1 Centrální atomy	---	---
4.2.2 Pořadí ligandů ve vzorci a názvu koordinační částice	---	---
4.2.3 Použití oddělovacích znamének (pomlček)	---	---
4.2.4 Tvorba názvů koordinačních sloučenin	koordinacni_sl_213	Chemicke vzorce komplexu - vyber odpovedi
	koordinacni_cast_210	Nazev komplexu
	koordinacni_sl_212	Nazev koordinacni slouceniny
	koordinacni_cast_208	Nazvy koordinacnich aniontu
	koordinacni_cast_209	Nazvy koordinacnich kationtu

Název kapitoly dle elektronického materiálu²	Starý název odpovědníků	Nový název odpovědníků
4.2.5 Názvy ligandů	ligandy_uloha207	Nazvy ligandu
4.2.6 Izomerie koordinačních sloučenin	---	---
4.2.7 Používání názvoslovných zkratk pro ligandy	---	---
4.2.8 π -komplexy	---	---
4.2.9 Vícejaderné komplexy	---	---

4.6 Tvorba interaktivní osnovy předmětu CH2BP_1P6S Repetitorium názvosloví anorganické chemie

4.6.1 Interaktivní osnovy předmětů v IS MU

Jedná se o rozvrhnutý scénář kurzu - rozcestník, ze kterého studenti vstupují do jednotlivých e-learningových aktivit. Osnova bývá členěna časově nebo tematicky. Do osnovy se vkládají odkazy na již existující studijní materiály nebo aktivity v IS MU. Osnova neslouží jako editor pro tvorbu materiálů. Prvky, které jsou umístěny v interaktivní osnově, musí být nejprve vytvořeny agendami jako jsou studijní materiály či odpovědníky.

Aplikace interaktivní osnovy vytvoří hrubou kostru osnovy - rozdělí ji na požadovaný počet podcelků, příp. nastaví časový harmonogram pro rozbalování podosnov a jejich zveřejňování. Nastavení osnovy a celý její obsah je uložen v databázi systému, v kořenové složce agendy studijní materiály

Smyslem interaktivní osnovy je především přehlednost pro studenta⁸.

4.6.2 Výsledky práce: interaktivní osnova předmětu CH2BP_1P6S Repetitorium názvosloví anorganické chemie

Interaktivní osnova předmětu *CH2BP_1P6S Repetitorium názvosloví anorganické chemie* byla založena pro lepší orientaci v odpovědnících předmětu. K rozřazení odpovědníků do kapitol a podkapitol nestačilo přesouvání popisů odpovědníků a sad otázek do složek ve studijních materiálech. Toto zařazení je vidět pouze pro vyučující, proto autorka jako východisko zvolila vytvoření interaktivní osnovy.

Interaktivní osnova byla vytvořena v návaznosti na elektronický studijní materiál *Chemické názvosloví anorganických sloučenin*².

Osnova

• [IS MU](#) > [Osobní administrativa](#)

Můžete si zobrazit pod cizí identitou • [Vybrat osobu](#) | [Nápověda](#)

CH2BP_1P6S Repetitorium názvosloví anorganické chemie (podzim 2014)

[Editovat](#) | [Zobrazit ve formátu pro tisk](#) | [Zobrazit osnovu podle aktuálního doporučení učitele](#) | [CH2BP_1P6S](#) | [Nápověda](#)

Titulní strana předmětu CH2BP_1P6S Repetitorium názvosloví anorganické chemie

» [1. Názvosloví chemických prvků](#)

» [2. Obecné zásady názvosloví anorganických sloučenin](#)

» [3. Názvosloví nekoordináčních anorganických sloučenin](#)

» [4. Názvosloví koordinačních sloučenin](#)

Obr. 6: Titulní strana interaktivní osnovy

Ke každé podosnově interaktivní osnovy autorka krom odpovědníků dané kapitoly autorka zařadila i odkaz na konkrétní kapitolu na studijní materiál na Elportál².

Interaktivní osnovu předmětu *_1P6S Repetitorium názvosloví anorganické chemie* tvoří 4 kapitoly (Obr. 6).

První kapitola osnovy (Obr. 7) obsahuje odpovědníky na názvosloví chemických prvků a je rozdělená do tří dalších podkapitol.

Druhá kapitola, obecné názvosloví anorganických sloučenin obsahuje další 3 podkapitoly (Obr. 8).

Třetí kapitola, názvosloví nekoordináčních anorganických sloučenin (Obr. 9).

Čtvrtá kapitola, názvosloví koordinačních sloučenin (Obr. 10).

1. Názvosloví chemických prvků

K nastudování teorie můžete použít následující odkaz na Chemické názvosloví anorganických sloučenin (Elportál), kapitola 1. Názvosloví chemických prvků

[Názvosloví chemických prvků](#)

» [Současné názvy a symboly prvků](#)

odp.

- [Česky název - značka](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/nazvy_znacky_PSP_CZjmeno.qref
- [Latinský název - značka](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/nazvy_znacky_PSP_LATjmeno.qref
- [Značka - český název](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/nazvy_znacky_PSP_znacka.qref
- [Značka - latinský název](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/nazvy_znacky_PSP_zn_LATjmeno.qref

» [Názvy skupin a podskupin prvků](#)

odp.

- [Atomové skupiny pojmenování](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/nazvy_atom_skupin_uloha172.qref
- [Atomové skupiny](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/nazvy_atomovych_skupin.qref
- [Lanthanoidy, aktinoidy](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/slozeni_atomu_137.qref
- [Názvy skupin](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/slozeni_atomu_136.qref
- [Rozdělení prvku do skupin](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/slozeni_atomu_138.qref

» [Složení atomu](#)

odp.

- [Počet elektronů](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/slozeni_atomu_142.qref
- [Počet neutronů](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/slozeni_atomu_141.qref
- [Počet protonů](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/slozeni_atomu_140.qref

Obr. 7: Interaktivní osnova: Kapitola 1. Názvosloví chemických prvků

2. Obecné zásady názvosloví anorganických sloučenin

K nastudování teorie můžete použít následující odkaz na Chemické názvosloví anorganických sloučenin (Elportál), kapitola 2 Obecné zásady názvosloví anorganických sloučenin

Obecné zásady názvosloví anorganických sloučenin

Oxidační číslo prvků

odp.

[Naboj koordinacni castice](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/oxidacni_cislo_uloha114.qref

[Ox. cisla CA](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/oxidacni_cislo_uloha115.qref

[Stockova cisla CA](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/oxidacni_cislo_uloha113.qref

Názvy iontů

Názvy aniontů

odp.

[Zakončení aniontu](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/oxidacni_cislo_uloha123.qref

[Vzorce aniontu](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/nazvy_aniontu_uloha_162.qref

[Obecne zakončení aniontu](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/oxidacni_cislo_uloha120.qref

[Názvy aniontu](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/oxidacni_cislo_uloha121.qref

[Názvy aniontu II](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/nazvy_aniontu_uloha163.qref

[Názvy aniontu dle naz. koordinacnich sloučenin](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/nazvy_aniontu_uloha167.qref

odp.

Názvy kationtů

odp.

[Chemické vzorce kationtu](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/nazvy_kationtu_uloha158.qref

[Názvy jednoatomovych kationtu](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/nazvy_kationtu_uloha155.qref

[Názvy viceatomovych kationtu](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/nazvy_kationtu_uloha156.qref

[Obecne zakončení kationtu](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/oxidacni_cislo_uloha118.qref

Chemické vzorce

[Elektronove strukturni vzorce \(151-152\)](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/strukturni_elektronove_vz.qref

[Elektronové strukturní vzorce \(154\)](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/el_str_vzorce.qref

[Strukturní vzorce \(151\)](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/strukturni_vzorce.qref

[Hybridní stav atomu \(153\)](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/hybridni_stav_atomu.qref

[Typy chemických vzorců \(147\)](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/typy_vzorcu.qref

[Typy chemických vzorců](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/typy_chemicky_vzorcu.qref

Obr. 8: Interaktivní osnova: Kapitola 2 Obecné zásady názvosloví anorg. sloučenin

3. Názvosloví nekoordinačních anorganických sloučenin

K nastudování teorie můžete použít následující odkaz na Chemické názvosloví anorganických sloučenin (Elportál), kapitola 3 Názvosloví nekoordinačních anorganických sloučenin

[Názvosloví nekoordinačních anorganických sloučenin](#)

» Názvosloví binárních sloučenin

odp.

[Oxidy](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/oxidacni_cislo_uloha117.qref

» Názvosloví ternárních (tříprvkových) a víceprvkových sloučenin

odp.

» Názvosloví anorganických kyselin

odp.

[Hydrogensoli, kyslíkaté slouč., smesné soli](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/nazvy_soli_IV_uloha193.qref

[Názvy kyselin - vyber odpovedi](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/nazvy_kyselin_a_derivatu.qref

[Názvy kyselin dle naz. koordinačních sloučenin](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/kyseliny_a_derivaty_uloha220.qref

[Názvy kyselin III](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/oxidacni_cislo_uloha127.qref

[Názvy kyselin II](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/kyseliny_a_derivaty_uloha188.qref

[Názvy kyselin](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/kyseliny_a_derivaty_uloha185inv.qref

[Názvy soli III](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/nazvy_soli_IV_uloha199inv.qref

[Obecné zakončení kyselin](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/oxidacni_cislo_uloha126.qref

[Vzorce soli - vyber odpovedi III](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/nazvy_soli_IV_uloha199.qref

» Názvosloví solí

odp.

[Názvy soli II](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/nazvy_soli_III_181_182inv.qref

[Názvy soli](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/nazvy_soli_I_uloha_168inv.qref

[Soli - vyber odpovedi](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/nazvy_soli_I_uloha_168.qref

[Vzorce soli - vyber odpovedi III](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/nazvy_soli_IV_uloha199.qref

[Vzorce soli - vyber odpovedi II](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/nazvy_soli_III_182.qref

[Vzorce soli - vyber odpovedi](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/nazvy_soli_II_174.qref

[Vzorce soli](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/nazvy_soli_II_175.qref

[Adiční sloučeniny - vyber odpovedi](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/solvaty_a_adicni_sl_205.qref

[Adiční sloučeniny](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/solvaty_a_adicni_sl_204.qref

[Hydraty - vyber odpovedi](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/solvaty_a_adicni_sl_203.qref

[Hydraty](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/solvaty_a_adicni_sl_206.qref

[Iso a heteropoly atomy II](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/iso_a_heteropoly_atomy_177.qref

[Iso a heteropoly atomy](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/iso_a_heteropoly_atomy.qref

Obr. 9: Interaktivní osnova: Kapitola 3 Názvosloví nekoordinačních anorg. sloučenin

4. Názvosloví koordinačních sloučenin

K nastudování teorie můžete použít následující odkaz na Chemické názvosloví anorganických sloučenin (Elportál), kapitola 4 Názvosloví koordinačních sloučenin

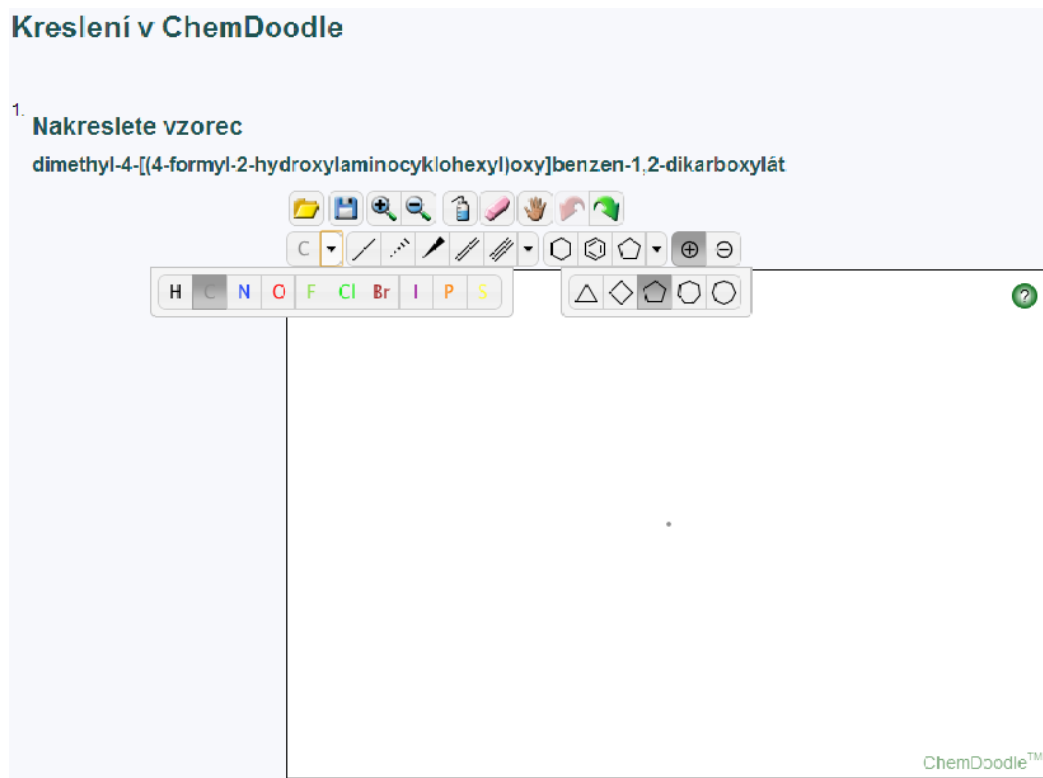
- [Názvosloví koordinačních sloučenin](#)
- [Chemické vzorce komplexu - vyber odpovědi](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/koordinacni_sl_213.qref
- [Název komplexu](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/koordinacni_cast_210.qref
- [Název koordinační sloučeniny](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/koordinacni_sl_212.qref
- [Názvy koordinačních aniontů](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/koordinacni_cast_208.qref
- [Názvy koordinačních kationtů](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/koordinacni_cast_209.qref
- [Názvy ligandů](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/ligandy_uloha207.qref
- [Strukturní vzorce, koordinační částice II](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/strukt_vz_koordinacni_cast.qref
- [Strukturní vzorce, koordinační částice](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/strukt_vz_koordinacni.qref
- [Strukturní vzorce, vícejaderné komplexy](#) /el/1441/podzim2014/CH2BP_1P6S/odp/str_vz_vicejadern_c.qref

Obr. 10: Interaktivní osnova: Kapitola 4 Názvosloví koordinačních sloučenin

5. Diskuse

V rámci této bakalářské práce byly opravovány nedostatky v odpovědnících (zejména vkládání vzorových odpovědí) a prováděna kontrola a případná oprava stávajících úloh. Předmětem diskuse, v rámci úprav odpovědníků, zůstávají odpovědníky s volbou odpovědi z nabídek odpovědí. Distraktory k těmto otázkám byly v bakalářské a diplomové práci Mgr. Moniky Beranové^{3,4} pouze odhadnuty. Jako materiál pro úpravu cvičení, ve kterých se problém vyskytuje, by měl posloužit rozbor písemek studentů v rámci předmětu *CH2BP_1P6S Repetitorium názvosloví anorganické chemie*. Po nasbírání a vyhodnocení dostatečného množství dat, by mělo být dostatek vhodných distraktorů pro úpravu potřebných úloh. Touto problematikou by se autorka chtěla zabývat v rámci navazující diplomové práce.

Předmětem dalších úprav odpovědníků může být postup ve vývoji v rámci tvorby vzorců organických látek a strukturních vzorců (Obr. 11). Do budoucna v rámci výuky předmětu *CH2BP_1P6S Repetitorium názvosloví anorganické chemie* by se daly zařadit odpovědníky zaměřené na tvorbu elektronových vzorců. Nyní v IS MU může student jako odpověď přímo nakreslit vzorec. Prozatím kvůli časové náročnosti pro studenta se tato možnost nevyužívá.

Obr. 11: Ukázka možnosti kreslení organických vzorců

6. Závěr

Bakalářská práce byla zaměřena na korekturu odpovědníků a jejich organizaci pro lepší přehlednost a orientaci (pro vyučujícího i studenty) v rámci předmětu *CH2BP_1P6S Repetitorium názvosloví anorganické chemie*.

Odpovědníky byly rozřazeny do kapitol dle elektronické učebnice *Chemické názvosloví anorganických sloučenin²*. Pro lepší orientaci byla vytvořena interaktivní osnova předmětu *CH2BP_1P6S Repetitorium názvosloví anorganické chemie*, která umožňuje studentům rychlý přehled odpovědníků k danému tématu.

7. Seznam použitých informačních zdrojů

- [1] MUSILOVÁ, E. – PEŇÁZOVÁ, H. *Chemické názvosloví anorganických sloučenin*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000. 157 s. ISBN 80-210-2392-9.
- [2] CÍDLOVÁ, H. – MUSILOVÁ, E. *Chemické názvosloví anorganických sloučenin*. Elportal [online]. Brno: Masarykova univerzita, 2009. Aktualizováno: 29. prosince 2009. [cit. 2014-03-22].
Dostupné z: <http://is.muni.cz/do/1499/el/estud/pedf/ps09/slouceniny/web/index.html>. ISSN 1802-128X. 2009.
- [3] BERANOVÁ, Monika. *Názvosloví anorganických sloučenin - možnosti e-learningu* [online]. 2010 [cit. 2014-04-07]. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta. Vedoucí práce Hana Cídllová.
Dostupné z: http://is.muni.cz/th/133921/pedf_b/.
- [4] BERANOVÁ, Monika. *Možnosti e-learningu - názvosloví anorganické chemie* [online]. 2012 [cit. 2014-04-07]. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta. Vedoucí práce Hana Cídllová.
Dostupné z: http://is.muni.cz/th/133921/pedf_m/.
- [5] BERANOVÁ, Monika a Hana CÍDLOVÁ. *Tištěné versus elektronické studijní materiály ve výuce názvosloví anorganické chemie na PedF MU*. In Hájková, E., Vémolová, R. (eds.). *XXX International Colloquium on the Management of Educational Process: Proceedings, Social Science & Humanities*. Brno: Univerzita obrany, 2012. s. 33-41, 9 s. ISBN 978-80-7231-867-4
- [6] CÍDLOVÁ, Hana. *Jak mohou studenti napomoci při tvorbě odpovědníků*. In *Open space konference o e-learningu IS MU : 10 let e-learningu v ISu*. 2014.
Dostupné z <http://is.muni.cz/do/rect/el/prezentace/osk2014/prez/cidlova.pdf>

[7] Odpovědníky. [online]. [cit. 2014-03-22].
Dostupné z: <https://is.muni.cz/help/elearning/testy>

[8] Interaktivní osnovy. [online]. [cit. 2014-04-07].
Dostupné z: <http://is.muni.cz/help/elearning/osnova>

8. Seznam obrázků

Obr. 3: Příklady názvů odpovědníků. Výpis ze Záznamníku učitele v IS MU.....	11
Obr. 4: Příklad pojmenování těže chemické látky více způsoby	12
Obr. 3: Současný vzhled zadání cvičení se vzorovou odpovědí - pohled studenta.....	14
Obr. 4: Zadání vzorové odpovědi - pohled učitele.....	15
Obr. 5: Tetaž sada otázek při tvorbě (úpravách) – pohled vyučujícího.....	15
Obr. 6: Titulní strana interaktivní osnovy.....	25
Obr. 7: Interaktivní osnova: Kapitola 1. Názvosloví chemických prvků.....	26
Obr. 8: Interaktivní osnova: Kapitola 2 Obecné zásady názvosloví anorg. sloučenin.....	27
Obr. 9: Interaktivní osnova: Kapitola 3 Názvosloví nekoordinálních anorg. sloučenin....	28
Obr. 10: Interaktivní osnova: Kapitola 4 Názvosloví koordinačních sloučenin.....	29
Obr. 11: Ukázka možnosti kreslení organických vzorců.....	30

9. Seznam příloh

Příloha 1: Připomínky od studentů (kopie mailů)

Příloha 2: Odpovědníky (sady otázek, vzorové odpovědi)

10. Seznam tabulek

Tabulka 1.....	19-23